

Juliusz Korsak

Ożumiech, gm. Krzynowłoga Mała, woj. ostrołęckie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 17, 73

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OZARNA
woj. tarnobrzeskie

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Janusz Dudziński pod opieką naukową prof. dr. hab. Stefana Kozłowskiego. Finansował WKZ w Tarnobrzegu i Uniwersytet Warszawski. Czwarty sezon badań. Kopalnie krzemienia z wczesnej epoki brązu.

Po przeprowadzeniu geofizycznych badań elektrooporowych północnej partii stanowiska, wytyczono 4 niewielkie wykopy. Pierwszy z nich /b wymiarach 5x2 m/ był podstawowym wykopem badawczym, zaś 3 pozostałe - o wymiarach 2x1 m - sondażami geologicznymi służącymi jednocześnie do weryfikacji wyników badań geofizycznych.

W wykopie głównym odkryto pozostałości bogatych pracowni krzemieniarskich leżących w układzie bekrzemienicowym oraz jeden asyb górniczy. Był to prosty dół o średnicy ok. 130 cm i głębokości ok. 260 cm. Ponieważ wydźwżony został w skale poza zasięgiem krzemieni padających się do obróbki, trudno w tej chwili ustalić, czy jego kształt odpowiada zamierzeniom pradziejowych górników, czy też dokumentuje wstępne stadium drążenia szytu o bardziej rozwiniętej formie. W sumie wykop ten dostarczył ok. 25 000 zabytków krzemienianych, 82 kamiennych oraz 2 fragmenty ceramiki pradziejowej.

W pozostałych szurfach poza dokumentacją faktów geologicznych przebadano niewielkie partie osuwisk dwóch kolejnych szybów. W sumie wykopy te dostarczyły niespełna 2300 zabytków krzemienianych oraz 2 zabytków kamiennych.

Kontynuowano również dozór archeologiczny wykopów fundamentowych pod kolejny budynek stawiary w okolicy południowego krańca stanowiska. Wykopy te - leżące już poza zwężym zasięgiem pola górniczego - dostarczyły szeregu istotnych spostrzeżeń geologicznych, a także ujawniły 8 luźno rozrzuconych, niewielkich szybów górniczych.

Pozyskane materiały zabytkowe potwierdziły wcześniejsze ustalenie łączące tutajjsze kopalnie z kulturą mierzanowicką. Interesującym jest, że w badanej w tym roku północnej partii stanowiska odkryto ślady intensywniejszego niż w innych jego częściach wytwarzania form odłupkowych w oparciu o eksploatację amorficznych rdzeni.

Zgromadzone w trakcie ośroletnich badań obserwacje geologiczne pozwalają na rekonstrukcję warunków zalegania złoża krzemieni i ich zróżnicowania na terenie stanowiska, a także związanych z nimi metod pozyskiwania surowca. Uzyskane materiały zabytkowe pozwalają na pełną rekonstrukcję procesów technologicznych stosowanych w tutajjszych nakopalnianych pracowniach krzemieniarskich.

W związku z powyższym badania zakończono.

OZMIECH, gm. Krzynowłoga Wola
woj. ostrołęckie
Stanowisko I

Biurow Biadań i Dokumentacji Zabytków
Muzeum Okręgowo
w Ostrołęce

Badania prowadził mgr Juliusz Korsak. Finansował BBIDZ w Ostrołęce i WKZ w Ostrołęce. Czwarty sezon badań. Omentarzynsko kultury Łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu.

Badaniami objęta 1 ar powierzchni we wschodniej części omentarzynska w części schodzącej ku łąkom. Płaszczyzna kamienna składała się z 3 i 4 warstw bruku. 4 warstwy w południowej części ara. Odsłonięto 7 obiektów grobowych zawierających od 5 do 30 naczyń. Wyodrębniono 97 naczyń, w tym 70 popielnic kilka z resztkami stołu wewnątrz naczyń; 3 popielnice i jedna przystawka zachowane były w oskóci. Kasetę naczyń mocno zniszczoną i przemieszaną.

W pierwszej warstwie bruku nad obiektem II natrafiono na połówkę paciorka ceramicznego malowanego na zielono. W trakcie dalszych prac znaleziono w tymże obiekcie dalsze 4 paciorki z przepalonych kości, w złym stanie. Pod trzecią warstwą bruku w działos 1 znaleziono w pobliżu obiektu II 1 zbrojnik trapezowaty z krzemienia czekoladowego i drapacz kamienny oraz zawieszkę kościaną z otworem. Był to pierwszy wypadek znalezienia wyposażenia grobowego na tym omentarzynsku.

Nietypowym obiektem był grób nr III, kwalifikowany początkowo jako ston. Obiekt zawierał 4 pochówki, a jego strop przykryty był zwartą warstwą węgla drzewnego występującego od pierwszej warstwy gruntu. Pochówki są nadal bez jam, naczyń ustawione na litym piasku i poprzykrywane brukiem.

Badania będą kontynuowane.